

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 165. szám.

Péntek július 22.

Közköztatásügyünk szervezete.

III.

A szakoktatás

— Az állami felső keresk. iskola értesítője. —

Nagybcskerek, július 22.

Kétségtelen tény, hogy közoktatásunk legsebesebb része a szakoktatás. Ezen a téren anyagi hibát, hiányt, minden előrelátás nélküli alkotást találtunk, hogy az elkövetkezendő reformnak ugyancsak rombolnia kell, míg a mai zürzavarból elfogadható rendszert alkot.

A szakoktatás — legalább névszerint — három irányban folyik hazánkban: az ipari, a kereskedő, és gazdasági irányban. Minden rendszeres szakoktatásnál meg kell, hogy különböztessük az alsó-, középső- és felső fokot.

1. Az alsó fokon a három irányú szakoktatást szolgálják az iparos- és kereskedőtanonciskolák, a gazdasági ismétlő- és földművesiskolák. Az iparos-tanonciskoláról beszéljen helyettem a vallás- és közoktatásügyi miniszter legutolsó jelentése Magyarország közoktatásügyének állapotáról. Eszerint: „Szomorúan megépő tény az, hogy 16 834 tanuló közül 1694 volt olyan, aki még egyáltalában nem járt iskolába. Az analfabéták száma azonban ennél nagyobb, mivel sem írni, sem olvasni nem tudott 2600, 1008 tanuló pedig csak olvasni tudott, írni nem. Az év folyamán felszabadult 12 000 inas közül 1046 tanuló az előkészítő osztályon tul nem jutott és ebből 103 teljes analfabéta maradt. Aki azonban ez előkészítő osztályokat ismeri, az nem kételkedik, hogy itt 1046 analfabéta iparosról van szó. A kereskedőtanonciskolában valamivel, de nem sokkal jobbak az állapotok. A földművesiskolában annyival jobbak az állapotok, hogy oda csakis írni-olvasni tudókat vesznek fel, amely változást a tanonciskola nem eszközölheti.

Ilyen a szakoktatás az alsó fokon. Iskolarendszerünkben a tanonciskolák az elemi iskolák fölé épült intézmények, erre az alapra épült föl szervezetük, ezen nyugszik tanrendjük. De alig van Magyarországon olyan tanonciskola, amely a tantervben kitűzött célt el is éri. A tanonciskola tulajdonképpen nem tesz egyebet, mint az elemi iskola mulasztásait úgy-ahogy pótolja. A tankötelezettség következetes végrehajtása az iskolák államosítása és annak kimondása, hogy tanonc nem lehet, aki legalább az elemi iskola 6 osztályát nem végezte és fel nem szabadulhat az, aki a tanonciskola 3 évfolyamát el nem végezte, segíthetne csak ezeken a bajokon.

Az alsó foku iparos szakoktatás szolgáltatásban állanak „fa- és fémipari szakiskolák”, amelyek az elemi iskola 6-ik, vagy valamely középiskola 2-ik osztályának elvégzéséhez kötik a főlvételt.

Ezek az iskolák meg is felelnek céljaiknak, amennyiben jobb iparos előmunkásokat képeznek és a végzett tanulók mind kiváló műhelyekben nyernek elhelyezést. Mivel azonban ilyen intézet csak 3 van az országban, ezek annyira tulzsufoltak, hogy pl. csak a temesvári ilyen iskola az elmúlt tanévben 50 tanulót volt kénytelen visszautasítani, így tehát ilyen új szakiskolák felállítása égetően szükséges volna.

2. A középfoku szakoktatást a felső kereskedelmi iskolák és a közép ipar-

iskolák látják el. Az első neve után itélve a kereskedelmi szakoktatást kellene szolgáltnia, de más általános irányu gyakorlati középiskolánk nem lévén, a szakoktatás mellett ez az iskola kísérelte meg ezt a célt is szolgáltni, ami aztán ez intézetek tulajdonképpeni rendeltetésének rovására történik. Az általános képzés és szakoktatás oly foku tulterhelést idéznek elő ez iskolákban, hogy legujabban az eddigi 3 évfolyamnak egy 4-ikkel való megtoldással kívánják e bajon segíteni. Ez sem fog segíteni ezen. Itt nem segíthet más, mint hogy a két különféle célt, két iskolára kell bízni. Végezze el a kereskedelmi szakoktatást a felső kereskedelmi iskola, a gyakorlati általános műveltség nyújtását pedig bízzák a megreformált polgáriskolákra. A mai felső kereskedelmi iskolát végzett növendékek a legritkább esetben törekszenek önállóságra, a hivatali utáni tőri magát mindegyik. Ma tényleg úgy áll — elég fonákul — a helyzet, hogy a főnököket a kereskedő tanonciskolák képezik, az alkalmazottakat pedig a felső kereskedelmi iskolák. A középipariszkolák műhelyvezetőket képeznek.

Középfoku szakoktatásunk jellemzésére elég felemlíteni, hogy felső kereskedelmi iskolánk, amely nagyobb részét hivatalnokokat képez, 43 van az országban, ellenben középipariszkolánk csak kettő (Budapest és Kassa), illetőleg most van fejlődésben a 3-ik Szegeden. Közönséges halandónak ez intézetekbe való bejutás majdnem lehetetlen és csak óriási protekcióval sikerülhet az. A kevés számú ilyen műhelyvezetőket, az előmunkásokat még mindig külföldről hoztatják.

Az pedig minden kommentár nélkül is ékesen beszéli, hogy egész Magyarországon nincs egyetlen egy középfoku gazdasági tanintézet sem. A gazdaság kezelését nálunk még mindig az apától tanulja a fiu, aki ismét a nagyapától tanulta ezt.

3. A gazdasági szakoktatásról csakis a felső fokon van gondoskodva. Amennyiben nálunk csupa gazdasági akadémia van, ahova csak érettségi után veszik föl a tanulókat. Hogy aztán a gazdaság belterjes kezeléséhez miért van okvetlen szükség a latinra és a görögre, azt már csak a miniszteriumok jogászai mondhatnák meg, akik ezt azt iskolarendszert megteremtik az íróasztal mellett, anélkül, hogy a gyakorlati élet kívánalmaira tekintettel lennének.

A felső kereskedelmi iskola értesítője bevezető cikkében Perl Mihály tanár értekezik „Iparvédelem és a felső kereskedelmi iskolák” címen. A kereskedelmi iskolák célját igen helyes felfogással fejtegeti: „felkelteni és fejleszteni az ifjúság érdeklődését abban az irányban, hogy hazánk kereskedelmét és iparát jelenlegi gyarmati helyzetéből kiemelni törekedjenek Szakértő tevékenységükkel új ipari vállalatokat létesítve, új kereskedelmi forrásokat nyitva, Magyarországot a kulturának, a haladásnak oly fejlett fokára emelnék, a melyre bámulattal tekinthetne az egész művelt világ”. Igen helyes, kereskedelmi iskolának csakis ez lehet a célja, nem pedig városi vármegyei, pénzügyi stb. hivatalok után való törekvés, vagy mint ahogy az igazgatói jelentés később kifejti, hogy „a felső kereskedelmi iskola nagyjelentőségű célja, hogy a gyakorlati életpályák egy nagy részének leg-hivatottabb előkészítő iskolája legyen”. Ez tan egy kissé nagyon tág cél egy iskolának és éppen ez a mindent akarás okozza a rémes tulterhelést a felső kereskedelmi iskolában.

Az iskolába beiratkozott összesen 125 növendék, ebből évközben elmaradt 14, nem osztályoztatott 2 tanuló és így év végén volt 109 növendék.

Vallásra nézve: róm. kath. 56, gör. kat. 17, ág. ev. 3, ref. 5, izr. 29 és gör. kath. 1. Anyanyelvre nézve: 64 magyar, 29 német, 8 szerb, 9 román és 1 lengyel. Helybéli volt 35, torontálmegyei 36, más megyei 29.

A tanulmányi eredmény: 72 tanuló (66%) végezte megfelelő eredménnyel a tanévet, ebből jeles 3 (4%), jó 13 (12%) és elégséges 56 (51%).

Megbukott 39 tanuló (34%), ebből javító vizsgát tehet 25 tanuló (23%). Az eredményt az igazgatói jelentés nem tartja kielégítőnek, az okát a tanulók kellő és kitartó szorgalom hiányában, gyarló képesség és fogyatékos előképzettségükben találja. Egy igen lényeges ok azonban hiányzik a jelentésből, az iskola szervezetéből folyó leleklő tulterhelés, ami a legjobb előképzettségű tanulókat is megőröli, letör.

A felső osztály 23 növendéke közül sikeres osztályvizsgálat alapján 17 tanuló bocsátottak erettség vizsgálatra, ebből betegség miatt elmaradt 1. Mind a 16 eredménnyel tette le a vizsgálatot és pedig jelesen 2, jól 5, elégségesen 9.

A tanári kar 7 rendes és 1 óraadó tanárból állott, kik közül többen elismerésre méltó tarsadalmi munkásságot is fejtett ki. Mint rendkívüli tárgyat, tanítottak gyorsírás, gépirást, francia társalgást és katonai céllövészetet. Tanulmányi utat a fővárosba rendeztek, ahol megnézték a Bleriot felszállását.

A szegénysorsu szorgalmas tanulókról dicséretre méltóan gondoskodtak. Ösztöndíjat 6 tanuló kapott, tandíjmentességben részesült 22 tanuló, a deáksegítő egyesület pedig 41 tanuló segélyezett tankönyvvel, ruhával és tanulmányutra adott készpénzsegéllyel. Ugy, hogy 79 növendék részesült 2484 kor. összegre rugó segélyezésben.

Tartottak a tanulókkal vitaelőadásokat, amelyeken 1—1 tanuló előre kiadott tételről értekezett, ehhez a hallgatóság hozzászólt. Leginkább közgazdasági kérdéseket fejtegettek.

Különféle jelentések a vitaelőadásokról, a gyorsírás tanításáról, a deáksegítő-egyesületről, a tornaversenyéről, a feldolgozott tananyag, statisztikai táblák, a tanulók névsora, az iskola szervezete, a deáksegítő-egyetel aapszabályai, rendtartási szabályok, a jövő évre való tudnivalók egészítik ki a kimerítő, jól összeállított, tartalmas értesítőt.

Sz. A.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybcskerek meteorológiai állomás időjárás jelentése.)

Július 22.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 753,3 mm.
Hőmérséklet: maximum 32,0 C., minimum 14,7 C. Csapadék: —.
Felhőzet: —. Szélirány és erősség: W. 2.

Jóslat a következő 24 órára: Hűvös. Széles Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 percg; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percg; felhőzet: Ci = fürtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = barányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélescsend, 8 = nagy vihar.

A kánikula.

A csillagászok szerint a mai nappal megkezdődött a kánikula amely ugyancsak szerintük augusztus 23-ikáig tart. Mától kezdve egy hónapig tehát igen sokszor fogjuk hallani, a kutyával kapcsolatba hozott eme szellemes fölkiáltást, a mely ilyenkor a kánikulai társalgások bevezetője szokott lenni:

— Kutya meleg van!

Voltaképpen a kánikulát nem volna szabad észrevenni, még kevésbé konstataálni: mert bölcsen tudjuk, az ilyesmi magában véve egy külön kánikula. De, amikor a kánikula már a tetőpontra hág, azaz, hogy szeretnének kibujni a bőrünkől, amikor mindenütt meleg van, amikor az embernek belekábúl a feje a lehetetlen bő-

ségbe... akkor hiába titkolódzunk, mégis csak be kell vallani, hogy itt a legnyarabb nyár, a mely ime, törlesztés nélkül, kamatos tőkében adja most át nekünk azokat a celziusokat és reaumuroket, a mikkel a mult hetekben adósunk maradt.

Az északi sarkvidékről imhol minden átmenet hiján bepottyantunk az egyenlítő éghajlatába. És ha még ez az új éghajlat azzal járna, hogy kiegyenlíti a fürdőzési számláinkat, hogy kiegyenlíti az adósságainkat, — még hagyján. De nem egyenlít ki semmit, — csak éppen itt az egyenlítő, itt a kánikula és megföhetünk, megsülhetünk.

A politika, amit alaposan meguntunk már, aivóbb van szintén. Jó a politikának, mert az legalább tud aludni. De olyan politikát kéne már csinálni, hogy mink is alhassunk egy csöppet. Mert úgy, ahogyan most majd elkövetkezik, türethetetlen lesz. Az ember álmos és mégsem alhatik. Sem reggel, sem éjjel. Talán a fürdőkádban lehetne aludni, de ott meg nem merünk, mert attól félünk, hogy ha elalszunk, belefulladunk a vízbe. Igazán nem lehet érteni, hogy a butorgyárosok milyen éhhetetlenek. Milliőkat lehetne keresni egy olyan szerkezetű fürdőkáddal, melyben az ember veszély nélkül elalhatik. A szerkezet nem is volna komplikált; akármelyik kádár megcsinálná az asztalossal egyetértve; de hát, persze, az emberek repülőgépeken törnek a fejüket, ahelyett, hogy kitalálnák a „nappal kád, éjjel ágy” intézményét. Erre talán szabadalmat is kérhetnének, (már magára az indítványra) és talán kaphatnánk is, tekintettel a kánikulára.

— Személyi hir. Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap este hivatalos utjáról visszaérkezett Nagybecskerekre.

Jankó Ágoston alispán szintén visszaérkezett Nagybecskerekre Budapestről, ahol hivatalos ügyekben járt.

— Kiténtetés. A király dr. szentiványi Ivánovics Ivánnak, a bácsatorontali armentesítő társulat elnökének a közélet terén szerzett érdemei elismerésül az udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— A Franz-család gyász. Sulyos gyász érte a köztisztviselőben álló Franz-családot. Mint ugyanis igaz részvétellel vesszük a hírt, Franz Aladár, a Budapesti Egyesült Fővárosi Takarékpénztárak tisztviselője, Franz J. L. nagybecskereki bankigazgató 23 éves fia Budapesten, Dorottya-utcai lakásán agyonlőtte magát. A jeles képzettségű és szép jövőjű fiatalember tetteinek az oka betegség. Holttestét holnap Nagybecskerekre hozzák s itt temetik el. A mélyen sujtott család iránt városszerte nagy a részvét.

— A rendőrkapitány a tüzoltásért. Reitter Oszkár rendőrkapitány a következő megszívlelésre méltó előterjesztést intézte a városi tanácshoz:

Mint tudjuk, tüzvész esetén a tüzoltáshoz szükséges viznek beszerzése mindig nehézségekkel jár, mert a kellő mennyiségű vizet emberi erővel a tüzoltó-szivattyúk segítségével a Bégából igen lassan lehet előteremteni. Nézetem szerint ezt a kérdést jobban meg lehetne oldani olyképen, hogy a Béga mellett levő összes gőzgéppel működő gyárosok és iparosokkal való megállapodás mellett a város állítson fel szivattyúkat, melyek segítségével a gyárban működő gőzgépek a vizet felszivattyúzzák a város által kellő magasságban felállítandó tartályokba, ahonnan az állandóan kész levő vizet egyszerűen csapok segítségével tetszés szerinti mennyiségben bármikor be lehetne bocsájtani a tartály alá vontatott tüzoltói vizeskocsikba. Ugyaníly módon lehetne a városi locsoló kocsikat is gyorsan megtölteni, mert azok emberi erővel való megtöltése nagyon lassu s egész nyáron 3—4 utcaseprő, kik a fáradságos és lassu szivattyúzási munkát végzik, nem volnának elvonva az utcatisztítás munkájától. A tartályok vasból előállítva sokba kerülnének, de falazott téglából előállítva és cementréteggel bevonva nem kerülnének különös nagy összegbe, mely téglatartományokat az idő viszontagsága elől megvédendő, be lehetne fedni deszka vagy cserepfedővel. A Béga mentén levő gőzgéptulajdonosok a közügyre való tekintettel talán díjtalanul töltenék meg a város vizes tartályait, vagy ha más-kep nem, talán a város kevés anyagi áldozatot is hozhatna erre a célra. Ilyen tartályokat fel lehetne állítani a Napholcz és Engel-féle fűrésztelepeknél, a Hiller-féle szeszgyárnál és a városi villamos telepnél, továbbá a szőnyeggyárnál és a Kugler-féle harisnyagyárnál a Bakits utcában. Kérem ez előterjesztésem megszívlelését.

Reitter Oszkár.

Kartellen kívül
Kérjen csak

Apolló-borvizet!

A legideálisabb gyógy-és üdítőital amely borral vagy bor nélkül élvezhető.

Hugethajtó, nyálkaoldó, étvágygerjesztő és anyagcserehajtó természetes forrásvíz!

Literje csak 12 fillér,
1/2 liter csak 10 fillér.

Ugyanezen ár marad akkor, ha a vevőfél címünkre palack-jaít ládákban, szalmába csomagolva, bérmentve elküldi. Ha a vevőnek nem volna palackja, úgy felszámítunk 1 literes palackért 16 fillért és 1/2 literesért 10 fillért. Ládáért 1 korona 50 fillér jár. Ha ezeket a vevő Lippa állomásra bérmentve visszaküldi, úgy a felszámított láda és palack árait visszatérítjük. Egész vagy fél literes palackot, esetleg egész fuvar vételénél, a forrásnál átvéve, nagyobb árengedmény.

Délmagyarországi kizárólagos eladási hely:
Lukács Ignác, Arad, Petőfi-
utca 10. szám. (581—32)

Az Apolló-borviz
Kutkezelősége:
Lippa, Temes megye.

— Halálozás. Mint Szerbkeresztúrról jelentik, Jajagin Szpaszoje, az ismert gazdag birtokos tegnapelőtt ott 65 éves korában szív-
szélhűdés következtében meghalt. Jajagint az egész vármegyében ismerték s a vármegye tör-
vényhatóságának virilis tagja volt. Mint a szerb-
keresztúri gör. kel. hitközség elnöke nagy
tevékenységet fejtett ki, de egyébként is tevékeny
életű ember volt. Az elhunytat tegnap temették
el rendkívüli részvét mellett Szerbkeresztúron.

— A jegyzők szabadsága. A belügyminisz-
ter rendeletet bocsátott ki, amelyben intézkedett,
hogy a községi és körjegyzők évenként négy heti
szabadságot élvezzenek. A jegyzők ugyanis eddig
ugy juthattak szabadsághoz, ha valamelyik kar-
társuk a szabadság ideje alatt a jegyzői teendő-
ket elvégezte. A vármegyék szabályrendeletileg
lesznek kötelesek intézkedni a jegyzőknek adandó
szabadság felől és ezen idő alatt a jegyzői teendők
ellátásáról. Kimondja a belügyminiszter ren-
delete, hogy a rendes szabadság vagy a beteg-
ségi okokból szükséges helyettesítés költségeit a
községek tartoznak viselni.

— A zágrábi érsekség torontali birtokai. A
Magyar Tudósító értesülése szerint a zágrábi
érsekség és káptalan torontali birtokait, melyek
mintegy 10 000 katasztrális holdat tesznek ki, a
kincstárnak megvételre ajánlották fel. A föld-
művelésügyi miniszter a Billéd és Módos határá-
ban levő birtokokat szakértők által megvizsgál-
tatta és megfontolás tárgyává teszi még, hogy a
felajánlott birtokokat parcellázás céljaira a kinc-
sár részére megvegye.

— Az asszony miatt. Mint Szerbaradácáról
jelentik, tegnapelőtt szerdán este ott majdnem
halálos kimenetelű perpatvar folyt le az utcán
két unokafivér között. Nenin Dusan és Szok-
olov Mita évek óta a legjobb rokoni viszony-
ban éltek egymással. Feleségeik azonban nem-
régiben összepöröltek egymással s ezzel a békes-
ség is megszűnt. Az asszonyok folyton panasz-
kodtak egymásra a férjeik ellen s Neninné teg-
napelőtt annyira feltűztele az urát Szokolovék
ellen, hogy az revolverrel ment Szokolov házá-
hoz, akit az utcán talált s itt rövid szövtálas
után rálőtt. A golyó Szokolov gyomrára érte, de
szerencsére csak könnyebben sebsült meg. A
sebsültöt behozták a helybéli kórházba, ahol
Junca Aladár törvényszéki bíró és dr. Kovács
Rokus kir. ügyész nyomban kihallgatták. A kir.
ügyészség most megindította az eljárást Nenin
ellen.

— Megbüntetett kofák. Ismeretes, hogy a
város képviselőtestülete annak idején határo-
zási kimondotta, hogy a kofáknak hetivásárok
alkalmával délelőtt 10 óráig tilos a vidékről
bejövő élelmiszer-árúítóktól az élelmiszereket
összevásárolni. A képviselőtestület ezzel meg-
akarta s részben sikerült is megakadályozni az
élelmiszerek árának mesterséges drágítását. A
kofáknak persze sehogyszem tetszik ez az állapot
és suttymban, már a kora hajnali órákban a
vámorompóknál vásárolják össze a vidékről
bejövő élelmiszerárúítóktól a készletet s így
megint csak ők diktálják az árakat. A rendőrség
ennek nyomára jött s ma sikerült a rendőrknek
a tilosban rajtacsipni Lambity Dusan, Ra-
dovancev Drága, Sztónics Zsivát és
Zsivánét, Mirkov Drága és Illin Poca kofá-
kat, a kiket a rendőrkapitányság egyenként 10
korona büntetésre ítél. Kívánatos volna, hogy a
rendőrség a jövőben is szigorúan ellenőrizze a
kofákat s a legerélyesebben járjon el azok ellen,
akik a közönség kizsákmányolására törnek.

A jog. A: Hogy mer ez a Fehér egész nap úgy
orditozni a Fekete üzletében?

B: Joga van hozzá, — ő a csendes társ.

— Emberevő sertés. Mint Nagyikindáról
jelentik, Pavlov Gyóka ottani tanyáján tegnap-
előtt egy Hajlamász Katica nevű 3 hóna-
pos csecsemőt szülei a tanyaudvaron a földön

magára hagytak s míg a kis baba anyja másfelé
járt, az ólból kiszabadult egy disznó s lerágta
a védtelen gyermek jobb kezének összes ujait.
A szerencsétlenül járt gyermeket kórházba vittek,
a szülők ellen pedig gondatlanság miatt meg-
indították a vizsgálatot.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel
6 óráig kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déli
3/45 óráig délután. Ugyanezen napokon este 5 óráig 7-ig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben
gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8
óráig nyitva van.

Július 24. A torontálmezei tüzoltó-szövetség közgyűlése.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése —

Budapest, július 22. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A felirati vita ma egész
komolyan véget ért, ugyannyira, hogy még
az indemnitást is tárgyalás alá vehették.
A felirati vitánál mindössze csak egy záró-
beszéd, — Batthyányi — hangzott el, a
többiek, akiknek még joguk lett volna
beszélni, lemondtak arról a kétes dicsősé-
g-ről, hogy ebben a nagy melegben megis-
mételjék mindazt, amit már elmondtak,
vagy másoktól hallottak. Természetes, hogy
az óriási többség a munkapárti feliratot
fogadta el. Az indemnitás ma megindult
vitájában az előadón kívül két ellenzéki
szólt fel s remélhetőleg nem sokan fog-
nak beszélni.

Berzeviczy Albert elnök 10 óra
után nyitja meg az ülést. Miután a jegyző-
könyvet hitelesítik, a bíráló-bizottságok egyes
tagjai, kik még nem tették esküt, leteszik
az esküt, azután ugyancsak a bíráló-bizotti-
ságok egyes előadói tesznek jelentést.

Most következett a záróbeszéd
folytatása.

A mai első és egyuttal utolsó záró-
szónok a Justh-párti Batthyányi
Tivadár gróf, aki Rudnay Alajos munka-
párti beszédével polemizál s tévedésnek
mondja azt az állítást, mintha a közjogi
ellenzék a katolikus autonómiát nem
követelte volna. Azután a korona és a
nemzet közötti egyetértésről beszélt s azt
a felfogását fejtegette, hogy azon az
alapon, a melyen a kormány és pártja
van, nem lehet keresni az egyetértést.
Egy darabig Tisza István gróffal próbál
polemizálni, majd kijelenti, hogy a leg-
messzebb menő módon támogatja a mi-
niszterelnököt, ha a választói jog kérdé-
sében a maga egyéni véleményét érvé-
nyesíti. Ajánlja a Justh-párti feliratot el-
fogadásra.

A következő zárszónok Rakovszky
Béla lett volna, de miután nem volt jelen,
elesett a zárszó jogától. A többiek, a
kiknek még joguk lett volna beszélni,
elálltak a szótól.

Ezután a nagy többség általánosság-
ban megszavazza a munkapárti felirati
javaslatot.

A részleteknél az elnök indítványára
szakaszonként tárgyalnak, illetve csak sza-
vaznak, mert felszólalás nem volt. Ezzel
azután részleteiben is megszavazzák a több-
ségi feliratot, melyet az elnök megfelelő
formában a királyhoz juttat.

Most az év végéig szóló indemni-
tás került tárgyalás alá. A javaslatot
Hegedüs előadó ajánlja szakszerű be-
szédben elfogadásra.

Utána Tüdő s János beszél az indem-
nitás ellen, végül pedig Décsy Zoltán
szintén ellene egészen az ülés végéig.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, július 22. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Khen-Héderváry
Károly gróf miniszterelnök ma déiben fél
3 órakor Bécsbe utazott, ahonnan Ischlbe

megy a királyhoz. A miniszterelnököt a király szombaton fogadja külön kiballgatáson.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, július 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Hazay Samu honvédelmi miniszter tegnap este Bécsbe utazott, ahol ma délelőtt tárcája ügyében tárgyalt. A miniszter ma délután ismét visszautazik Budapestre.

A munkapárt értekezlete.

Budapest, július 22. (A „Torontál” eredeti távirata) Az országgyűlési nemzeti munkapárt tegnap este Perczel Dezső elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten az elnök a párt nevében üdvözölte a miniszterelnököt tegnapi nagyhatalú beszédéért, majd pedig tárgyalták és elfogadták az indemnitásról, a népszámlálásról és az ujoncozásról szóló törvényjavaslatokat.

A verseczi mandátum.

Budapest, július 22. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Verseczről jelentik, az ottani munkapárt Lang Lajos lemondása folytán Karátson Lajos honvédelmi miniszteri államtitkárt jelölte képviselőnek.

Határidő-lizlet.

Budapest, július 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri) and Price (19.04, 14.16, 14.34, 11.10, 11.34)

Közgazdaság.

Az országos földadóbizottság. Az országos földadóbizottság tegnapelőtt tartotta alakuló ülését Lukács László pénzügyminiszter elnöklésével a pénzügyminiszteriumban. Az alakuló ülésen megjelentek Torontálból a bizottságnak a főrendiház által választott tagjai közül Csokonics Endre gróf vbtt, a pénzügyminiszter által kinevezett tagok közül pedig Rónay Jenő.

Lukács László pénzügyminiszter megnyitotta az ülést a határozatképesség konstatálása után fölhívta a megjelent tagokat, hogy az ügyviteli szabályzatban előírt ünnepies fogadalmat tegyék le. Ennek megtörténte után Benkó Gyula miniszteri tanácsos, előadó, részletes jelentést tett a az 1909. évi V. törvények végrehajtására eddig tett intézkedésekről és azt a javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy a három előadó mellé három utazó küldöttség választassék. A bizottság megválasztotta az első utazó-küldöttség tagjaivá Putnokyt Mórt, Csmezt Istvánt és Haydin Károlyt, pöttagjává Eitner Zsigmondot (előadó Förster Alajos), a második utazó-küldöttség tagjaivá Ugron Zoltánt, Lippich Gusztávot és Surmin Györgyöt, pöttagjává Ludwig Ferencet (előadó Möriz Vince), a harmadik utazó-küldöttség tagjaivá Keglevich Gábor grófot, Maar Zoltánt és Halassy Józsefet, pöttagjává Szilassy Zoltánt (előadó Benkó Gyula). Lukács László pénzügyminiszter ezután fölhívta a megválasztott küldöttségeket, hogy elnökeiket minél előbb válasszák meg, kezdjék meg minél előbb utazásait és azokat sürgősen befejezve, jelentéseiket terjesszék az országos bizottság elé. Végezetül Haydin Károly bizottsági tag fejezte ki köszönetét a miniszternek az adott fölvilágosításokért. A miniszter ezután annak bejelentésével, hogy a jelentések beérkezése után a bizottság összehívásáról gondoskodni fog, elnapoltnak jelentette ki a bizottság tanácskozásait és az ülést bezárta.

Uj gazdasági vasut. A m. kir. kereskedelmi miniszter Zenta állomástól a tervezett zenta-csókai rendszer nyomtávu helyi érdekű vasut sínpara közé beillesztendő keskenyvágányú vonatvezetéssel Csókai állomásáig s innen folytatólag egyrészt Hodics, Szaján és Tiszahegyes községek és Nagyikinda város belterületén át a m. kir. államvasutak Nagyikinda állomásáig, másrészt Monostor és Feketető községeken át a m. kir. államvasutak Valkány állomásáig vezetendő keskeny nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű gazdasági vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

Piaci árak. Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskerekben mai napon megtartott heti vásár alkalmával: buza 50 klgr. 8.50 korona, kétszeres 9.—, rozs 6.—, árpa 5.—, zab 6.—, kukorica (uj) 5.20, repce 10.—, széna I. 7.—, II. 6.—, szalma I. 5.—, II. 5.—, burgonya 1 klgr. 1.—, disznóhús I. 1.80, II. 1.70, marhahús I. 1 klgr. 1.20, II. 1.12, borjúhús I. 1.56, II. 1.60, juhús 1.08, zsir 1.68

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Hirdetések.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1910. május 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra: Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 38 p. Pancsováról: délután 5 óra 15 p. Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-16 óra Szegedre: (mótorocsai) d. e. 10 óra 21 perc. Budapest-Nagyikindáról: este 9 óra 50 perc. Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapárt pályaudvarra: Zombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc. Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc. Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc. Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 31 perc. Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról: Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p. Szeged-Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 48 p. Szegedre: (mótorocsai) délután 1 óra 20 perc. Nagyikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégapárt pályaudvarról: Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p. Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibanarra: reggel 3 óra 33 perc. Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc. Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc. Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor. Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután. Temesvárról-Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt. Módosról-Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor. Zombolyáról-Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc. Szécsány-Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Pályázati hirdetmény.

A Csurog község jegyzői irodában megüresedett, előleges havi egyenlő részletekben esedékes 1600 korona évi fizetéssel javadalmazott azonnal elfoglalható irnokhelyettesi állásra pályázat hirdettetik.

Az illetőtől megkívántatik a józan előélet, a községi irodai teendőkbeni teljes jártasságon kívül a szerb nyelvnek egy szóban, mint írásban tökéletes tudása és szép írás.

Az okmányolt folyamodványok a községi előjárásnak küldendők. Csurog, 1910. évi július 15.

585-2.2 Az előjáróság.

99/1910. sz. Tomasevác község előjáróságától.

Hirdetmény.

Községünkben furandó mély, esetleg ártézi kutra vonatkozó árlejtés folyó évi július 24-én d. e. 9 órai kezdettel tartatik meg.

Feltételek a jegyzői irodában betekintethetők. Tomasevác, 1910. évi július 20.

597-2.2 Községi előjáróság.

3531/1910. tkvi sz.

593-1.1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Havas Kálmán ügyvéd, nagybecskereki lakos (Rózsa-szálló) végrehajtónak Streff József torontálszigeti lakos végrehajtást szenvedett elleni 95 korona 20 fill. tőke, ennek 1910. évi január 2-től járó 5% kamatai iránt folytatott végrehajtási ügyében, nemkülönben az 1881: LX. t. c. 166., 167. §-ai értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott Török Lajos ügyvéd által képviselt Urnarovics Velimir 25 kor. s jár., dr. Oláh Béla és dr. Hartl Árpád 118 kor. 60 fill. tőke s jár.-ból álló követelésének behajtása végett a pancsovai kir. törvényszéknek és a perlaszi kir. járásbírószág, mint tkvi bíróságnak területén, a torontálszigeti 2139. sz. tkvben felvett 8. sz. ház, 400 □-öl házhely és 20 □-öl kert 60 kor., s a torontálszigeti 1960. sz. tkvben 20 hrsz. 600 □-öl kert 132 kor. becsárban fenti ingatlanok árverés útján el fog adatni azzal a megjegyzéssel, hogy az árverés a fenti ingatlanokra özv. Streff Zsuzsanna farkasdi lakos javára bekebelezett szolgálmi jogot nem érinti, amennyiben azonban a szolgálmi joggal terhelt ingatlanok a szolgálmi jog fentartásával olyan árban adatnak el, mely a szolgalm tkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezése szempontjából a torontálszigeti 2139. sz. tkvben foglalt ingatlanra vonatkozóan 350 kor.-ban és a torontálszigeti 1960. sz. tkvben foglalt ingatlanra vonatkozóan, ezennel 50 kor.-ban megállapított összeget meg nem ütné, az árverés hatálytalaná válik s az ingatlanok a szolgálmi jog fentartása nélkül nyomban elárvereztetnek.

A nyilvános árverés Torontálsziget községhezánál 1910. évi aug. 12-ik napján d. e. 9 órájkor fog megtartatni azzal a hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon a becsárban alól is el fognak adatni.

A kikialtási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozik készbenben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. Ig. m. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. c. 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889: XXX. t. c. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és a Budapesti székeli részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t. c. alapján alakult közp. hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha a magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908: XLX. t. c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígéretének megfelelően 20%-ra kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikialtási ár 2/3-nál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Perlasz, 1910. évi május 2.

Bodnár Gábor, kir. aljbíró.

A kiadmány hitelűl: WOPPLER, kir. telekkönyvvezető.

TANONC

fizetéssel felvétetik

540-x-8

Almásy és Szepessy

könyv- és papirkereskedésében Nagybecskerek.

